UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Nestoris Nouariensis vocabula suis locis: & s[e]c[un]d[u]m Alphabeti ordinem collocata ...

Nestor, Dionysius

[Straßburg], 1507

VD16 VD16 ZV 4606

B ante A

urn:nbn:de:hbz:466:1-98842

Visual Library

B ante A

Baccha cū duplicato c exi
li :generale nomen eſt fru
ctuum omniū agreſtiū ar
borꝶ: ac etiā nomen gem
mæ. de qua Horatius in
Epo. Honuſta baccis am
bulet. Inde Baccbat⁹ : bac
chata: bacchatū. Sylli⁹ li.
viiĳ. Hęc Phrygiā veſtem
& bacchatū induta monile
Require in dictiōe Bacchanale
Bacchanale: vel p̱ apocopen Bacchanal eadem
ſcriptura:locus erat in q̊ bacchi feſta celebrabā
tur.Plau.in aulularia. Neq; ego nunq̄ niſi ho/
die ad bacchas acceſſi in bacchanal conquina/
rum.Quinetiā ipſa bacchi feſta & Bacchanalia
dicta ſunt.Iuue. Qui curios ſimulāt:& baccha
nalia viuūt.Bacchis huius bacchidis eadē ſcri/
ptura: bacchi ſacrificula vocat:quę & baccha
dicit̄.Plaut̄.in Amphitryone.Bacchę bacchan
ti ſi aduerſari velis ex inſana inſaniorem facies
Ouid.li.Meta.ix.Iſmarię celebrāt repetita trien
nia bacchę.Eſt etiam Bacchis villa q̄dam circa
meridiem:teſte Ptole. hoc bacchar huius bac/
charis eadē ſcriptura producta in obliquis cha
ſyllaba.Sicut Calcar huius calcaris:gen⁹ eſt va
ſis:teſte Feſto.quod & Bacchariū dici poteſt.
Bacchanalia. Require in dictione Bacchanale
Bacchar hui⁹ bacchar; cū duplicato c exili ſecun
da ſylla.in obliqs correpta fœmi.gn̄is eſt.Et ſi
Vgutio neu.gn̄e declinarit:genus eſt hęrbæ: q̄
(vt dicūt) faſcinū pellit.de qua Vir.in Bucco/
licis.bacchare:frontē cingite:ne vati noceat ma
la lingua futuro.Idē Eglo.iiĳ. Errātes hederas
paſſim cū bacchare tell⁹.Req.ī dic.Bacchanale
Bacchatus.a.um.Require in dictione Baccha.
Bacchanal.Require in dictione Baccanale.
Bacchariū. Require in dictione Bacchanale.
Bacchis, idis.Require ibidem.
Baccheus.a.um.Reqre in dictiōe Bacchus
Baccheius.a.um. Require Ibidem.
Bacchicus.a.um. Require ibidem.
Bacchium.Require ibidem.
Bacchus cū c exili :ſequēte ch aſpirato ſcribitur:
fuit Iouis filius:& vini de⁹ appellatus eſt: nec/
nō & pro ipſo vino ponit̄.Et a baccho fit Bac/
che⁹:bacchei⁹:bacchic⁹.Stati⁹ ī achileide Tū li
bare dapes: baccheaq; munera chiron. Seren⁹
Vel pelagi latices:ſit & baccheia dona.Boeti⁹.
Nec bacchica munera norat.bacchius eadē ſcri
ptura:pes eſt trib⁹ cōſtans ſyllabis. vna qdem
lōga:reliquis duabus breuib⁹. bacchiū eadem
ſcriptura:genus erat vrcei:quo vtebāt̄ in feſto
bacchi ad vinum tenendum.
Baccillus.Require in dictione Bacculus

Bactra neu.ge.pl̄alis tm̄ nu.cū ct exilib⁹ ſcribit̄.
Prouincia eſt Scithiæ:quę ab Vgu.hęc bactr⁹
declinari p̄cipit̄ cōtra Virgilĳ auctoritatē. lib.
geor.ĳ.dicētis. Neq; bactra neq; Indi: laudib⁹
Italiæ certēt.Bactrū vel bactrus eadē ſcriptura
opidū eſt bactrorꝶ q̊d antea zarlaſtes vocaba
tur:vt ſcribit Plini⁹.bactrius eadem ſcriptura:
fluuius eſt Scytharꝶ.Bractea cū ch aſpirato &
t exili a Tortel.ſcribi pręcipitur.q̊d a βραχυ
ꝙ non minus tenue q̄ breue deſignat deriuatū
tradit.Alĳ bractea cum ct exilib⁹ dicūt eſſe ſcri
bendū.Aiunt em̄ gręca rōne fieri non poſſe:vt
ch aſpiratū cum t iungat̄.eſt aūt bractea tenuis
lamina & ſua ſpōte plicabilis. Lamina aūt qd
craſſius eſt:ex qua armatura conficit̄. qua etiā
incenſa olim hoīes torquebant̄. Nec cōpreſſa
aut agitata crepitat vt bractea dicēte Virg.lib.
ęned.vi. Ilice ſic leni crepitabat bractea vento.
Nā laminam tā ferreā:æream:plūbeam: ſtan/
neam q̄ aureā: argenteā: helectreā: orichalceā
dicim⁹.Bractea vero ex his poſteriorib⁹ eſt. &
format diminutiue bracteola penultima corre
pta ſyllaba.Iuue.ſaty.xiiĳ.Neptuni q bracteo
lā de caſtore ducat.Bractea vt tradit Vgutio:ī
ſingulari nu.fœmi.gn̄is eſt.in pl̄ali vero neu.
Ego etiā in pl̄ali nume.fœmi.gn̄e nō ſemel le/
gi.Vnde Hiero.in Exodo.cap.xxxviĳ.ait.In/
ciditq; bracteas aureas:& extenuauit in fila.
Bactrius. Require in dic.Bactra.
Bactrū.Ibidem. Bactrus. Ibidem.
Baculus cū vnico c & hoc baculū declinari p̄ot.
Feſtus in dictiōe agolū. Agolum (inqͥ) paſto
rale:baculū eſt q̊ pecudes agunt̄. Sylius li.iĳ.
Paſtorale deo baculū pelliſq; ſiniſtrū.Ouid.li.
Meta.xiĳ.Eſſe ſolet baculūq; tenēs agreſte ſini
ſtra.Bacillū aliud inflexū & īcuruatū.aliud ita
natū.Iſido.aūt & Vgutio:a maſcu. formāt di
minutiue bacill⁹.q̊d etiā Alexāder ꝯfrater me⁹
vſurpauit cū dixit.Cęra iugū limus anim⁹ col
lus arma bacill⁹. Cōpoſita cū bachulus:vt im
becillus:imbecillis:vt in ipſa dictiōe auctę p̱ba
Baiulū.Reqre in dictiōe Baiulus. bimus.
Baiulus autore Feſto operarius dicit̄. hoc baiu
lum pro fræno ab Vgutione ponitur
Balbo balbas:& balbutio balbutis in vno ſigni
ficato accipi p̄nt: teſte Marcel. & producit bu
ſyllabā.Hora.ſermone.iĳ.Balbutit:ſcaurꝶ pra
uis fultū maletalis. Eſt autem balbitire quadā
lingue heſitatiōe & cōfuſione trepidare.
Balbutio.Require in dictiōe Balbo
Balæna cū vnico l & æ diphthōgo in media ſyl
la.ſcribit̄:nęna βαλλω deſcēdit vt Vgu.ſom
niauit:ſed gręcū eſt auctore Pōpe. vocabulū:
quā illi φαλαίναν vocāt:φ in b lr̄a cōmuta
ta:belua eſt marina.de qua Iuue.ſat. iiĳ. quan
tum delphinis balæna britanica maior.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Balneolum.Require in dictiõe Balneum.
Balneum in ſingu.nume.neu.gñis eſt.In plura.
vero.neutri & fœmi. teſtibꝫ Diomede:Dona-
to:Seruio:& format diminutiue balneolũ pe-
nultima ſyllaba correpta..Iuue.ſaty. vij. Bal-
neolum gabijs: Romæ cõducere furnos.ab eo
quod eſt balneũ venit balneator cõis gen̄.teſte
Seruio ſuper lib.xij.ęneidos.Petronius tamen
etiam fœ.gene.balneatricem protulit: & Pro-
bus ait. balneatrix fœmi. generis eſt:& ſi a ver
bo non veniat.
Balſamũ neu.gñis : eſt arbor viti q̃ myrto ſimi
lior:vt dixit Plinius lib.xij.natu. hiſto. Virgi.
georgico.ij.Quid tibi odorato referã ſudan-
tia ligno.Balſamaq; & baccas ſemꝑ frondẽtis
acanthi. Vbi dicit Seruius:balſamũ eſt arbor:
opobalſamum ſuccus .carpobalſamũ fructus
xylobalſamũ arboris lignũ.Hierony.tamẽ ar
boris ſuccum etiam balſamũ appellauit:cũ di-
xit in Eccl'iaſtico.capi.xxiiij. & quaſi balſamũ
non mixtum odor meus.At vero Vgutio hęc
balſamus pro arbore declinari p̄cipit
Balſamus.Require in dictione Balſamum
Balteum.Reqre in dictione Balteus
Balteus cum t exili:& balteum declinari poteſt.
Iuue.ſaty.vltima. Aſt illi quos arma tegũt: &
balteus ambit.Idem ſaty.ix.Quotiens tumo-
ribus vlciſcunt̃ baltea:nec deerit qui te ꝑ com-
pita querat Feſtus ĩ dictiõe Succingulũ.Succin
gulum inquit eſt balteũ. Et teſte Seruio ſuꝑ li.
v.ęnei.Non tm̄ id quo cingimur balteus indi-
cat:ſed etiam a quo arma dependẽt
Baptiſma tis:baptiſmꝰ baptiſmũ declinari põt.
Vnde Marci cap.xi.legitur. baptiſmũ Ioannis
de cœlo erat:an ex hominibus? Et Ambroſius
in ſermõe octauę Epiphanię ait. Q: mirari nõ
debemus cur hoc baptiſmum ipſius dominus
fecerit & magiſter
Baptiſmũ.Require in dictione Baptiſma.
Baptiſmus.Require ibidem.
Barba inqt Caper:Seruius:Vgutio:Catholicõ:
& nõnulli alij hoĩs ẽ.Barbę ꝟo q̃drupedũ. Sꝫ
conſtat etiam barbã eſſe quadrupedũ. Horat̃.
Vtq; lupi barbã varię cum dente colubrę:ab-
diderint furtim terrę.Plinius lib.xxxiiij.Rabi-
em hyrcorum ſi mulceat̃ barba mitiorem. Ea
vero pręciſa nõ abire eos in alienũ gregẽ.Sunt
& alioꝝ barbę: quã quadrupedũ Plinius lib.
xxx. Quom geminos ſol tranſit criſtis & auri
bus etvnguibꝫ gallinacioꝝ ſi luna raſis barbis
eoꝝ.Cũ barba cõpoſita ſecũda & tertia decli.
declinari pñt:teſtibꝫ Marcel.& Acrone ſuꝑ ar
tem poeticã Horatij.vt imberbus:imberbis.
Barbæ.Require in dictiõe Barba
Barbaria:regio eſt barbaroꝝ. barbaries ꝟo ad
imitationẽ pertinet. At ꝟo Lucanus: ꝓ barba-

ria barbariem poſuiſſe videt̃:cum ait li.vij.aut
mixte diſſona turbę barbaries: niſi forte veli-
mus dicere Lucanũ barbariei vocabulo :bar-
barã multitudinẽ intelligere voluiſſe.Barbaria
more latino penultimã corripit.Hora.ĩ epiſto
lis.Græcia barbariæ lento colliſa duello.Oui.
li.iij.triſtiũ.Inter inhumanę noĩa barbarię.Eſt
etiã barbaria inſula gãgetis Indię fluuij. vt ſcri
bit Ptole. Barbari(inqt Vgutio & Catholicõ)
olim gẽtes dictę ſunt:exceptis dũtaxat gręcis et
Latinis. At ꝟo Iſidorꝰ & Nico.de Lyra ſuper
illud Apl'i.Gręcis ac barbaris debitor ſũ.Pre-
ter gręcos inquiũt:Hebręos & latinos oẽs: alij
barbari appellant̃: cũ tñ auctore Põpeio maxi
me auctoritatis ſcriptore :etiã latini quondam
barbari vocitati ſint. Vñ Plau.Neuiũ latinum
virũ doctiſſimũ barbaꝝ dixit.ƀ eſt latinũ. q̃re
forte vt idẽ auctor pergit Apl'us noſter græcis
& barbaris ſe debitorẽ eſſe fatet̃.i.gręcis & lati
nis.vel gręcis & barbaris ideo ſe eſſe debitorẽ
dicit.hoc eſt gręcis & alijs oĩbus gentibꝫ:q̃ prę
ter gręciã barbaro nomĩe olim appellatę ſunt.
Strabo aũt arbitrat̃ ab initio cõfecto noĩe eos
barbaros vocatos:q̃ difficulter:aſpere atq; du
riter loquerent̃:quos blæſos balboſq; dicimꝰ.
Barbaries.Require in dictiõe Barbaria
Barbitum.Require in dictione Barbitus.
Barbitus cũ i latino et t exili ſcribit̃:& tam ma
ſcu.q̃ fœmi.gñis eſt:quin & hoc barbitũ decli
nari poteſt:vt etiã teſtat̃ Acron ſuꝑ illud Ho-
ratij in p̃mo carminũ: Leſboum refugit tende
re barbiton:quod nihilominꝰ & nos auctorita
tibus cõprobamus. Et qdem maſ. gñe ꝓtulit.
Hora.cum ait. Agite dic latinũ barbite carmẽ.
Leſbio primum modulatę ciui.fœmi.aũt gñe
Sapho ad phaonẽ. Nec facit ad lachrimas bar
bitos vlla meas. Vbi Tortel.corrupto Oui.te-
xtu decepiꝰ ineptias loqtur.Neutro ꝟo ge. Au
ſoni.ƀ gñe & chordas & plectra & barbita cõ
de.Eſt aũt barbitõ:vt Heſychiꝰ gręcoꝝ ꝟboꝝ
interpres:docet genꝰ citharę lyricę:vel ipſa ly-
ra.At ꝟo Iuliꝰ Polux inter inſtrumẽta q̃ manu
pulſant̃:barbitõ locat.q̃d tñ Stra.barbaꝝ di-
cit eſſe vocabulũ.Nã q̃ helicona muſis ꝯſecra-
rũt:Thraces fuere.Et antiq vates:Ephorꝰ: Or
pheus:muſęus: Thamiras:q̃ baccho itẽ aſiam
ꝯſecrauere: ĩ Indiã vſq; barbari fuere. Vñ nõ-
nulla muſica inſtrumẽta barbaris noĩbus de-
ſignant̃. vt Nablia:Sãbuca:magades:bathirꝰ.
Baſſaria.Req in dic.Baſſaris Baſſareꝰ.Ibidẽ
Baſſaris huius baſſaris vel baſſaridis: cũ dupli-
cato ſ ſcribitur.Bacchiq; ſacrificula dicitur. Et
etiam Baſſaris: genꝰ eſt veſtis bacchaꝝ vſq; ad
pedes demiſſe:dicta vt ſcribit Acron ſuꝑ.i. car
minum.hora.a baſſara Lybię loco vbi fiebat.
A q̃ veſtus genere:bacchus ipſe Baſſareꝰ cogno

minatus eſt dicẽte Hora.lib.p̃fato.Non ego te
candide baſſares.baſſaris itẽ vacca appellatur
mulſaria. Vñ Perſi.ait. Et raptũ vitulo caput
ablatura ſupbo:baſſaris.Nam vacca mulſaria
vel lactans nõnunq̃ vitulũ mordet:& ferit dũ
auiditate ſuggẽdi hubera nimiũ ĩportunus eſt
Finxiſſe ei videt̃ Perſiꝰ Agauen ablaturã caput
Pentheo: tanq̃ vitulo ſupbo & faſtidiẽti ſacra
bacchi.Sũt tñ qui iſti hoc Perſij loco baſſarim
bacchi ſacrificulam interp̃tati ſunt. Sed noſtra
nobis magis placet expoſitio.Nã & adiectiuo
hoc eſt ſupbo aptius cõuenire videtur
Bathyllꝰ cũ th aſpirato & y grẽco & duplicato l
ſcribit̃: q̊d & h̃ bathyllum declinari põt:ignis
quoddã eſt receptaculũ. Vñ in legẽda ſcti Lau
rentij habet̃ Et allati ſũt bathilli cũ prunis.Hie
rony.in lib.Numeroꝝ.cap.iiij.Id eſt igniũ re-
ceptacula:fuſcinulas: ac tridentes:vncinos: &
bathylla.Hora.Prẽtextã laticlauũ prunæq; ba
thyllum. Sunt tñ q virgam ferreã bathyllum
interprẽtant̃.Fuit etiã bathyllus eadẽ ſcriptura
propriũ adoleſcẽtis nomẽ ab Anacreonte plu
rimũ amati:dicẽte Hora.in Epodo.Non aliter
Samio dicũt arſiſſe bathyllo:anacreonta Teiũ
bathylli eadem ſcriptura:populi quidam ſunt
ſeptẽtrionales:vt ſcribit Ptolemẽꝰ
Bathyllum. Require in dictione Bathyllus.
Bathylli.Require ibidem.
Batrachæ.Require in dictiõe Batrachus.
Batrachꝰ cũ t exili & ch aſpirato ſcribit̃:& apud
nos rana transfert̃ : quod corrupto vocabulo
Vgutio & Catholicon declinãt hæc batracha.
Fſt etiã batrachus Cyrenaice ſiue Marmaricæ
prouincie portus:teſte Ptole. Batrache plu.tm̃
nu.vrbs eſt iuxta Teſarim Sarmataꝝ amnem
vt idem Ptolemẽus oſtendit.

B ante E

Bello las et bellor depo.vſurpat̃. Vir.li. ẽnei.xij
Pulſant & pictis:bellantur amazones armis.
Bellona. Require in dictione Belon.
Bellum.Ibidem. Belus.Ibidem.
Belon huiꝰ belonis cũ vnico l ſcribit̃: vrbs eſt &
fluuiꝰ Hiſpaniẽ:teſte Ptole.Belus cũ vnico l ꝓ-
priũ fuit viri nomẽ.bellus cũ duplicato l dimi
nutiuũ eſt:teſte Priſ.a bonus:bellũ cũ duplica-
to l ſcribit̃.de quo in dictione duellũ differemꝰ
Bellona cum duplicato l :belloꝝ dea vocatur.
Belus.Require in dictione Belon
Beryllꝰ cum y grẽco & duplicato l ſcribit̃. etſi a
Tortel cũ i latio ſcribi p̃cipiat̃. & (vt tradit Be
da ſup Donati artẽ) fœmi.tm̃ ge.eſt.Ego autẽ
maſcu.etiã gñe ꝓlatũ inuenio. Vñ Sylliꝰ.li.ij.
ait.Et ſolitũ digito beryllon aderat ignis. Pri-
cianus in perihegeſi. berylli gemmas glauci ni
tidumq; adamanta:Lapis eſt precioſus
Bergomũ oppidũ eſt Genomanoꝝ:teſte Ptole.

a gallis ſenonibꝫ brenni militibꝫ:teſte Polycra-
te:cõditũ dictio eſt nec grẽca nec latina:ſed bar
bara.h̃ eſt Galloꝝ ſenonũ: quoꝝ lingua p id
vocabulũ:mõtana vrbs deſignat̃. At v̄o Per-
gamũ oppidũ fuit nobiliſſimũ ĩ minori Aſia.
Beſſi cũ duplicato ſ ſcribit̃:populi ſunt Thracũ:
teſte Solino. de q̄bus Ouid.meminit lib.iiij.tri
ſtium:cum ait.Inter beſſoſq;:Geraſq;.Legi tñ
apud grẽcos βκσσ̃ά:q; eoꝝ vrbe cum vnico ſ.
Buſſi etiã cũ duplicato ſ:populi ſũt Medoꝝ
Beta cũ t exili ſcribit̃:hẽrba eſt:q̃ & hic betarius
dr̃:teſtibꝫ Probo et Priſ.q̄n et h̃ betatiũ:vt nõ-
nulli alij volũt.Sũt tñ qui betatius adiectiuũ di
cunt.Beta format diminutiue betaculus:teſte
Seruio in Donatũ. Bætis cũ æ diphthongo &
t exili & i latino a grẽcis ſcribit̃:fluuiꝰ eſt Hiſpa
niæ:a q̊ Hiſpaniẽ regio etiã betis cognoĩta eſt:
dicẽte Seneca ĩ Medea. Nomenq; terris q dedit
bẽtis ſuis Heſperia pulſans maria: lãguẽti Va
do.Luca.lib.ij.Qui ferit heſperius poſt omnia
flumina bẽtis.Hic a Tortel.abſq; diphthõgo:
& cum th aſpirato & y grẽco:hac videlicet ſcri
ptura:bethys ſcribi p̃cipit̃.quod nomẽ: vt ait.
a βκθυμ:quod apud nos ꝓfundũ indicat de-
riuat̃.Quo fit: vt ſi vera eſt deriuatio:etiã vera
ſit de ipſa dictiõe quã Tortelli tradit ſcriptura.
Sed q̃ verã etymologiã tradiderit: ipſe viderit.
Betacius.Require in dictione Beta.
Betatium.Require ibidem.
Betaculus.Reqre ibidem.
Bætis.Require ibidem.
Bethſura huiꝰ bethſurẽ.& bethſuræ plu.tm̃ nu.
declinari põt. Hierony. in lib.ij Machabẽoꝝ.
ca.xiij.Et bethſurẽ:quod erat iudẽoꝝ munitũ
p̃ſidiũ:caſtra admonebat.Et in eodẽ cap. Iterũ
rex ſermonem habuit cum his q erãt in bethſu
ris.Mediam huius dictionis ſyllabã produxit:
Petrus Riga cum dixit lib.prẽfato.Bethſurãq;
capit:Hieruſalemq; petit.
Bethſuræ. Require in dictiõe Bethſura.

B ante

Bibliopola cũ i latino vtrobiq; & vnico l ſcribi
tur:nec a polio polis deducit̃:vt Vgu.ſomnia-
uit:maxime cũ Polio primã corripiat ſyllabã.
bibliopola aũt po ſyllabã ꝓducat. Vñ Vir.li.
ẽnei.viij.ait.Certatim ſquamis ſerpentẽ auro-
q; polibãt:ꝑ poliebãt.Martia. Nõ habeo:ſed
habet bibliopola Triphon.Idẽ in apophore-
tis de Luca.ait.Sunt q̄dam q me dicũt nõ eſſe
poetam: Sed q me vendit bibliopola putat. id
eſt librarius:qui.ſ.libros vendicat. Et compo-
nitur ex βίβ λιομ:q eſt liber.& πο λὄ vendo.
Sic etiam pharmacopolam:po ſyllabã produ
cit.dicẽte Hora.ſermone.ij.Ambubaiaꝝ colle
gia.Pharmacopolæ dici poteſt vnguẽtariꝰ: vl
vt vulgus appellat: Herborarius:q pharmaca